

Fotoboeken maken

Inleiding

De tijd dat we foto's lieten afdrukken om deze daarna in te kleven in een fotoboek ligt al een tijdje achter ons.

Sinds het gebruik van digitale fototoestellen nemen we niet alleen véél meer foto's dan vroeger maar – en dat is het ergste – blijven ze heel dikwijls opgeborgen in een uithoekje van de harde schijf van de computer. Afgedrukte foto's belanden vaak op zolder in een oude schoenendoos.

In het beste geval worden de foto's een keertje getoond op een computerscherm, op een tv-scherm of op het schermje van smartphone of tablet.

Een ontelbaar aantal foto's belandt dan ook nog op het internet via e-mail of Facebook waar ze een onbekende toekomst tegemoet gaan. De hiervoor genoemde mogelijkheden zijn uiteraard heel nuttig maar toch gaat er niets boven een degelijk fotoboek waar je op eigen tempo in kan bladeren en een eindeloos aantal keren kan herbekijken of tonen aan familie, vrienden en kennissen. Een fotoboek krijgt nog een extra meerwaarde doordat je het zelf hebt samengesteld met jouw mooiste foto's.

Wat hebben we nodig?

- **Digitale foto's ... uiteraard**

Dit lijkt de logica zelf maar ... het probleem is dat we meestal veel te veel foto's hebben. Sommige mensen komen terug van de reis en zeggen "Het was een heel mooie reis, we hebben wel tweeduizend foto's genomen! Een mooi fotoboek bekom je niet met véél maar vooral met mooie foto's.

Enkele tips voor mooie(re) foto's:

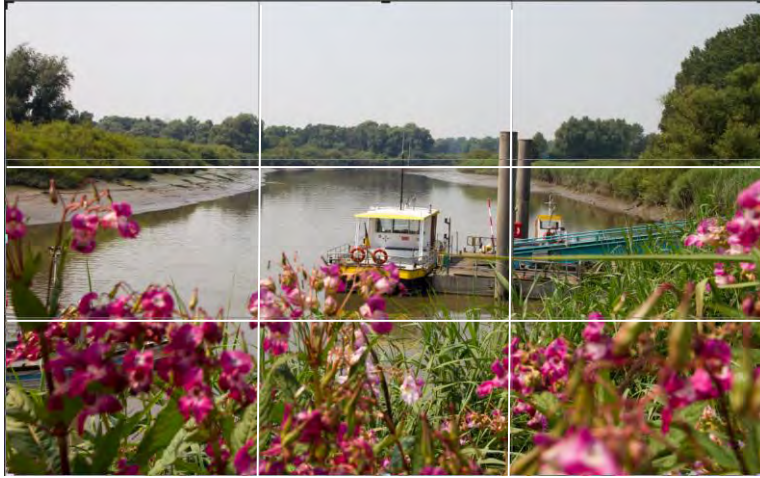
- Het hoofdonderwerp van een foto moet "scherp" zijn. Als je een mens, een dier of een insect fotografeert, zorg er dan voor dat je op de eerste plaats op de ogen scherpstelt.

- De "compositie" van een foto is ook erg belangrijk. Hiervoor gebruikt men dikwijls **de regel van derden**.
2 horizontale en 2 verticale lijnen verdelen het beeld in 9 vakjes.
Veel camera's hebben de mogelijkheid om deze lijnen te tonen tijdens de opname als hulpmiddel voor de compositie van de foto of om de foto mooi horizontaal of verticaal te maken.
Heb je de foto reeds gemaakt, dan bekom vaak je een betere compositie door de oorspronkelijke foto op de juiste wijze uit te snijden.
De regel van derden is geen verplichting maar een hulpmiddel, uiteraard zijn er altijd redenen om van deze regel af te wijken.

OPTIKA - Zwijndrecht

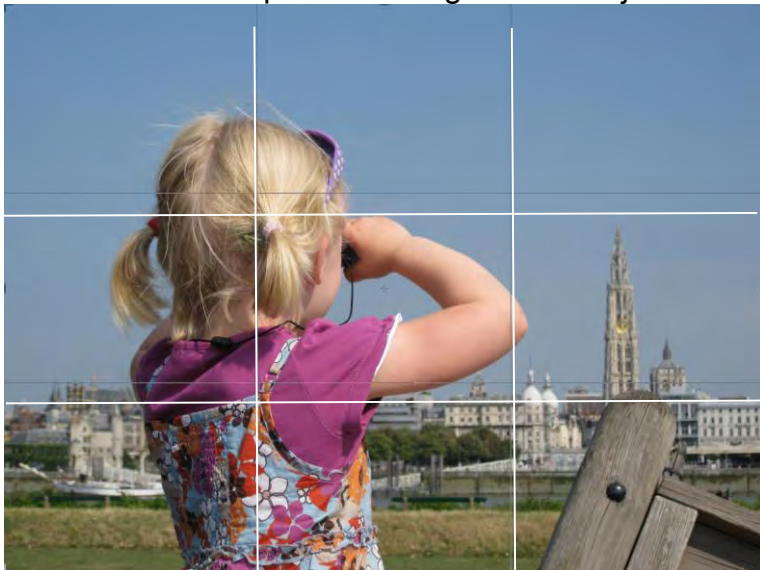
- De horizon zet je best op de bovenste lijn wanneer de voorgrond het belangrijkste is.

Zet de horizon op de onderste lijn wanneer lucht en wolken belangrijk zijn.

Zet het belangrijkste onderwerp (hier het kind) op een verticale lijn. Plaats het hoofd op een kruising van twee lijnen.

OPTIKA - Zwijndrecht

- Zorg ook eens voor “onscherpte” in de foto. Door voor een kleine scherptediepte te kiezen zal het onderwerp loskomen van de achtergrond.

- Fotografeer eens een detail van iets

- Of kom eens heel dichtbij

OPTIKA - Zwijndrecht

- Maak eens een “ongewoon” beeld

- Bewegingsonscherpte maakt de foto dynamisch

- Sommige foto's krijgen meer karakter in zwart-wit

OPTIKA - Zwijndrecht

Verder hebben we nog nodig:

- Een computer met een programma om fotoboeken aan te maken.

Er zijn tientallen bedrijven (afdrukcentrales) die fotoboeken afdrukken. Ieder van die bedrijven heeft zijn eigen softwareprogramma om het fotoboek samen te stellen.

- En vooral Inspiratie

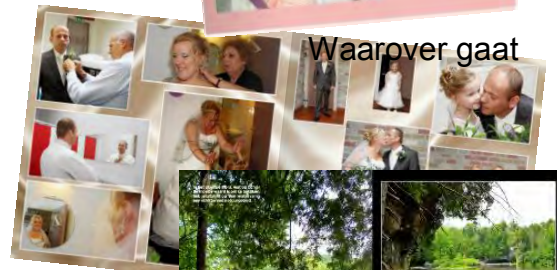
Je hoeft geen verre reis gemaakt te hebben of een kleinkind gekregen te hebben om een fotoboek te maken, er zijn altijd wel gebeurtenissen die een fotoboek waard zijn.

het fotoboek?

- Vakantie
- Familie
 - Kinderen en kleinkinderen
 - Huwelijk
 - Bruiloft
 - Communie
 - Geboorte
- Documentaire
 - Architectuur
- Hobby
 - Je eigen kookboek
 - Vissen (hengelen)
 - Macro fotografie
- Jaarboek
- "Uit de oude doos" met gescande foto's, dia's en negatieven van vroeger.
Niet te miskennen voordeel
je staat er veel jonger op!

Waarover gaat

1. Eerste opdracht: De foto's kiezen

- De eerste opdracht bestaat erin de foto's te kiezen die je in het fotoboek wenst op te nemen. Als je erg veel foto's hebt dan zal je het aantal foto's moeten beperken.

Een goede methode bestaat erin een speciale map aan te maken met bijvoorbeeld de naam "Fotoboek vakantie Italië 2013". Kopieer de beste foto's van je reis naar deze map en beperk het aantal foto's in functie van de grootte en het aantal pagina's van jouw fotoboek. Hou er rekening mee dat één panoramafoto tot 2 bladzijden kan innemen.

Vermijd herhalingen van gelijkaardige foto's en kies enkel de beste foto uit een reeks. Het is toch de bedoeling dat jouw fotoboek ook door anderen (familie, vrienden) geapprecieerd wordt, maak het boek dan ook niet langdradig en saai.

Als het fotoboek over een reis gaat, maak dan ook eens kopij van een landkaart of wegenkaart om de reis te illustreren.

Maak je een fotoboek van foto's uit de "oude doos", zorg er dan voor dat je over een digitale versie beschikt van de oude foto's, dia's of negatieven. (uitvoerig besproken in de cursus "Digitale fotografie".

- Maak ook eens foto's voor het maken van een mooie **achtergrond**, bijvoorbeeld:
 - Een foto van mooie wolken
 - Een korenveld, de zee, bergen enz.
 - Een ondergaande zon ...
- Zorg er voor dat de foto's in chronologische volgorde staan, dat vereenvoudigt de aanmaak van het fotoboek. Dat is vooral belangrijk indien je het fotoboek automatisch laat vullen (zie later).

Wanneer je met meerdere fototoestellen foto's maakt, zorg er dan voor dat de datum- en tijdstelling van de fototoestellen gelijk zijn.

- Veel foto's die je genomen hebt met je digitale camera kunnen in veel gevallen nog heel wat verbeterd worden door de belichting, contrast en kleur aan te passen.

De compositie van de foto kan door uitsnijden verbeterd worden terwijl storende objecten van de foto kunnen verwijderd worden met een fotobewerkingsprogramma zoals Photoshop. Doe dit vooral voor foto's die je extra groot wenst af te drukken.

Indien je niet beschikt over een fotobewerkingsprogramma dan kan je gebruik maken van een gratis on-line programma zoals [PIXLR](http://pixlr.com/). (<http://pixlr.com/>) of gebruik maken van de (meestal beperkte) mogelijkheden van het

OPTIKA - Zwijndrecht

softwareprogramma dat bij het fotoboek hoort.

2. Kenmerken van het fotoboek

1. Om een schatting te kunnen maken van het aantal benodigde foto's moet je de grootte van het fotoboek kennen. De keuze die je hebt voor het formaat van jouw fotoboek kan per afdrukcentrale variëren.

Maak ook een keuze tussen “staand”, “liggend” of “vierkant” boek.

2. Maak een keuze van de uitvoering

2.1. Met zachte kaft (softcover)

2.2. Met harde kaft (hardcover)

Hier kan je meestal nog kiezen voor een **vlakliggend boek**.

Dit betekent dat wanneer je het boek openslaat, de pagina's volledig vlak liggen.

Dit is vooral belangrijk voor panoramafoto's.

OPTIKA - Zwijndrecht

Vlakliggend fotoboek

2.3. Spiraal album

Hier wordt doorgaans stevig papier voor gebruikt, het boek is ook vlakliggend maar met een opening in het midden. Dit album is dus minder geschikt voor panoramafoto's uitgespreid over beide pagina's.

Fotoboek met spiraal

2.4. Keuze van het papier waarop het fotoboek wordt afgedrukt.

Hoogglans, Satijn of mat

Hier maakt men onderscheid tussen

geprint papier en echt fotopapier

Fotopapier wordt enkelzijdig gemaakt waarna twee bladen rug aan rug worden gekleefd. Hierdoor bekomt men een extra stevig dubbelzijdig blad.

Het gebruik van fotopapier is duurder maar geeft wel de mooiste resultaten.

3. De keuze van de afdrukcentrale

In België alleen al zijn er tientallen afdrukcentrales, het is niet de bedoeling hiervan de beste uit te kiezen want “het beste” is niet steeds voor iedereen hetzelfde. Laten we even kijken waarop we best letten om een keuze te maken.

- Welk is het aanbod van formaten, papiersoort en binding?
- Biedt het bijgeleverde programma voldoende mogelijkheden en is het gebruiksvriendelijk?
- Wat zijn de betaalmogelijkheden?

- Per overschrijving
 - Online bankieren
 - Met kredietkaart (VISA, American Express)
 - Betalen aan de kassa bij het afhalen
 - Betalen aan de postbode
- Leveringstijden
 - Wordt het fotoboek steeds per post verstuurd? Zo ja, let dan op de portkosten!
 - Kan je het fotoboek afhalen? Zo ja, dan bespaar je portkosten.
 - Afwerkingskwaliteit
Dit kan je alleen maar vaststellen wanneer het geleverd is, volgens de reclame is de afwerking altijd goed. Bekijk eventueel de beoordeling van gespecialiseerde tijdschriften.

4. Inspiratie

Toen we nog met filmpjes werkten waren er twee mogelijkheden om een fotoboek te maken:

- De foto's in een plastic verzamelmap steken.
Deze methode vraagt weinig inspiratie.
- De foto's in een fotoboek kleven.
Hier kon je al met wat meer fantasie tewerk gaan.
 - Verschillende fotoformaten gebruiken
 - Tekst voorzien (schrijven of typen en inplakken)
 - Tickets en bonnetjes van de reis inkleven
 - Foto's voorzien van een gekleurd randje door de foto eerst op gekleurd papier te kleven en uit te snijden.

In het digitale tijdperk hebben we heel wat meer mogelijkheden

- Een foto over twee bladzijden uitspreiden

- Achtergronden voorzien in een zelf gekozen kleur of met eigen foto's

OPTIKA - Zwijndrecht

- Van tickets en bonnetjes maken we eerst foto's om ze nadien in te voegen in ons fotoboek

- Sfeer creëren door zogenaamde “cliparts” te gebruiken
Meestal vind je cliparts bij het software programma en als dat niet voldoende is, google dan eens “clipart”.
Overdrijf hier niet mee en gebruik dit enkel voor een bepaald type fotoboek (bv. vakantie, verjaardag enz.)

- Speciale lettertypes gebruiken

Als de fotoboek software hiervoor niet voldoende mogelijkheden biedt kan je gebruik maken van Photoshop of een gelijkaardig fotobewerkingsprogramma.

Fotoboek - 2014

OLD LETTERS

Een gevarieerd aantal lettertypes kan je vinden op de website

<http://www.1001freefonts.com> en <http://www.dafont.com>

- Beschik je over het software programma Word of PowerPoint, dan kan je ook van daaruit met “kopiëren en plakken” tekst of cliparts exporteren naar je fotoboek.
- Je bepaalt zelf het exact het aantal bladzijden, je zal achteraan het boek dus geen lege bladen meer hebben zoals vroeger met kleefalbums wel eens het geval was.
- Digitale foto's hebben een zogenaamd “kleurprofiel”, de printers waarmee de foto's worden afgedrukt moeten met hetzelfde kleurprofiel werken zodat de kleuren natuurgetrouw worden afgedrukt.

OPTIKA - Zwijndrecht

Het profiel van de foto's die je in het fotoboek gebruikt moet (bijna) altijd sRGB zijn.

Meestal hoef je je daar niets van aan te trekken, maar sommige camera's en bewerkingssoftware kunnen ook foto's maken met het profiel Adobe-RGB, ProPhoto RGB of CMYK.

- Video's toevoegen aan een fotoboek?

Het kan, de video kan je uiteraard niet zien in het fotoboek zelf, in de plaats daarvan wordt er een zogenaamde "QR"-code in het fotoboek opgenomen. De QR-code verwijst dan naar een plaats op het net waar de video te vinden is. Met de meeste smartphones kan je zo'n QR-code scannen en het filmpje automatisch afspelen.

De meeste fototoestellen laten ook toe om video op te nemen. Je kan het fotoboek iets extra geven door het videobestand (of passende muziek) op YouTube te plaatsen en er naar te verwijzen in je fotoboek via een QR code.

Een QR-code generator vind je onder andere op deze website <http://goqr.me/>

Bij sommige fotoboek programma's kan je een video rechtstreeks invoegen in het fotoboek, weliswaar tegen betaling. (o.a. bij CeWe)

- Kies een mooie toepasselijke foto voor de cover voor je fotoboek.

5. Layout

De layout of paginastijl bepaalt de grootte en positie van de foto's op ieder van de pagina's. Ook de al dan niet gekleurde achtergrond bepaalt mee de layout.

Zo zal de layout van een fotoboek over de geboorte van een (klein)kind er anders uitzien dan een fotoboek over bijvoorbeeld macrofotografie.

Enkele tips:

- Maak de pagina's niet te druk, het kijken moet rustgevend zijn en aanmoedigen om verder te kijken
- Gebruik verschillende afmetingen van het fotokader en toon je beste foto's extra groot
- Niet alle foto's moeten van tekst worden voorzien ... tenzij je een kookboek maakt natuurlijk.
- Compositie is niet enkel belangrijk voor de foto's zelf, maar ook voor de indeling van de foto's in het boek.

OPTIKA alle rechten voorbehouden

-

-

6. Enkele programmavoorbeelden

Wanneer je een bepaalde afdrukcentrale kiest, dan moet je het bijhorende softwareprogramma voor het maken van het fotoboek op je computer installeren.

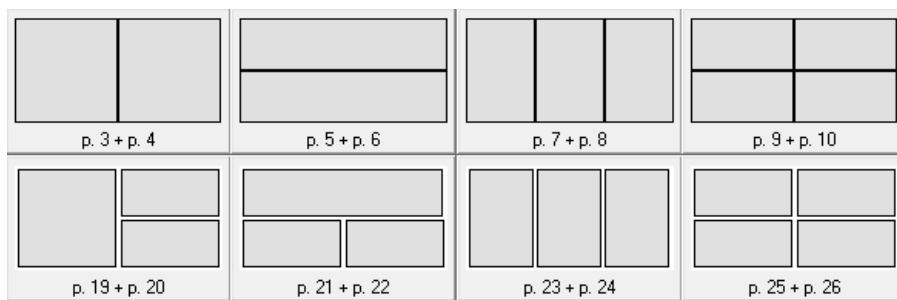
Soms bestaat de mogelijkheid om een fotoboek te maken zonder eerst software te installeren, je kan dan gebruik maken van een **online programma**. Het nadeel hiervan is dat je steeds een internetverbinding nodig hebt en de bewerkingen trager verlopen.

De meeste fotoboek programma's laten toe om de foto's automatisch in te voegen. Je hebt dan in geen tijd een kant en klaar fotoboek maar de eigen inbreng en creativiteit is dan ook heel gering.

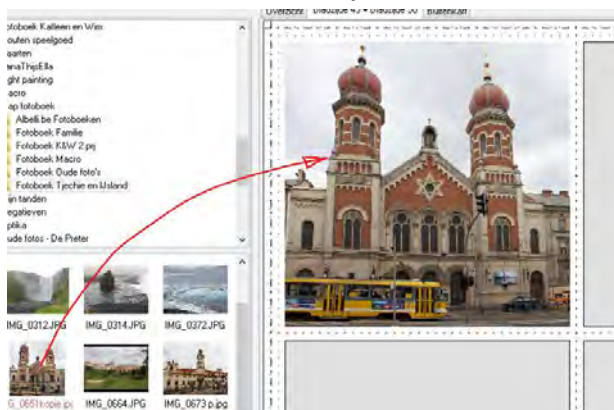
In de hiernavolgende voorbeelden geven we er de voorkeur aan om creatief tewerk te gaan, we bepalen geheel zelf de indeling en opmaak van het fotoboek.

Volgende stappen komen in vrijwel alle programma's voor, de manier waarop is echter niet voor alle programma's hetzelfde

- Keuze van het fotoboek formaat
- Keuze van de afwerking (mat, glanzend, papiersoort, binding, foto op kapt ...)
- Manier van werken, automatisch of creatief. (creatief dus)
- Paginastijl bepalen (aantal, grootte en positie van de fotokaders)

- Plaatsen van de foto's op de verschillende pagina's

Sleep hiervoor de foto naar het fotokader. Ook als je een pagina hebt zonder fotokaders kan je een foto op de pagina slepen. De afmeting en positie van de foto kan je dan zelf bepalen.

OPTIKA - Zwijndrecht

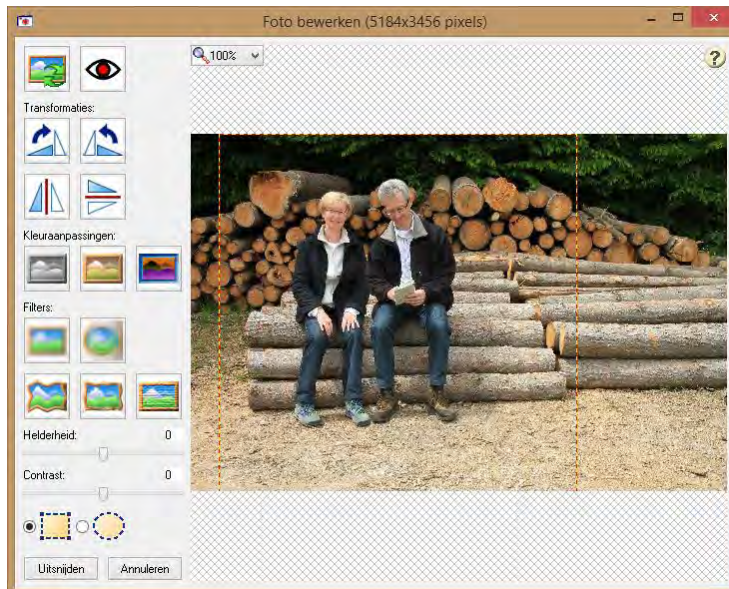
- Foto's voorzien van een gekleurd randje en/of schaduw

- De achtergrond van de pagina's bepalen (een vaste kleur of foto)

- Foto's bewerken (bv. uitsnijden, contrast en helderheid aanpassen enz.)

OPTIKA - Zwijndrecht

- Tekst toevoegen

- Als laatste controle kan je een **afdrukvoorbeeld** van het fotoboek bekijken waarbij je door het fotoboek kan bladeren.

- Als alles klaar is ... bestelling plaatsen.

Wie beschikt over het fotobewerkingsprogramma Adobe Photoshop, Adobe Lightroom of een gelijkaardig programma kan hiermee ook een fotoboek aanmaken. Het fotoboek kan dan worden opgeslagen in een PDF-bestand en kan dan met een pdf-uploader worden verstuurd. We gaan er in deze cursus echter niet verder op in. Gezien het zeer grote aanbod, gaan we ons beperken tot enkele afdrukcentrales die we in meer detail gaan bekijken. Het is zeker niet de bedoeling om er een als “beste” uit te kiezen, de volgorde is dan ook louter arbitrair.

• Pixbook	• Profotonet	• Albelli
• Foto.com	• CeWe	• Fotogoed

6.1.

Ga naar de website <http://www.pixbook.be/home.php?LANG=NL>, download en installeer het programma. Wie lid is van "Pasar" kan vanaf de [Pasar-website](#) het programma downloaden, je krijgt dan 20% korting op het normale tarief. Eenmaal het programma geïnstalleerd en opgestart is, maken we in deze toepassing een vlakliggend fotoalbum op fotopapier. Hierna vind je een **beknopte handleiding**, wens je de volledige handleiding door te nemen, ga dan naar de [website van pixbook](#).

6.1.1. Keuze van het boek en paginaopmaak

Voor een nieuw fotoboek kies je uiteraard "Nieuw", geef vervolgens het album een naam (bv. "Album 2013"), kies het gewenste type (bv. vlakliggend fotoalbum) en vervolgens het gewenste formaat (bv. 270x270) en het geschat aantal bladzijden (bv. 50).

Eens deze keuzes gemaakt wordt een

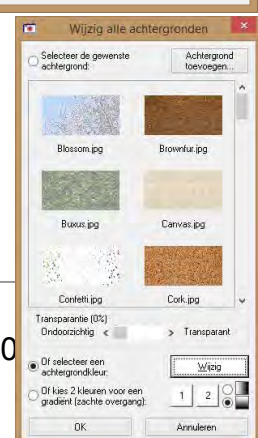
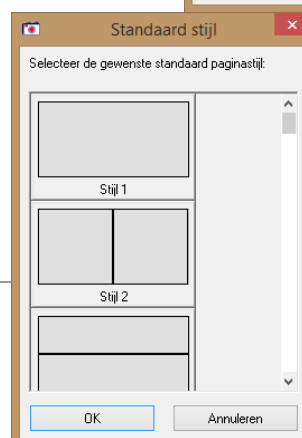
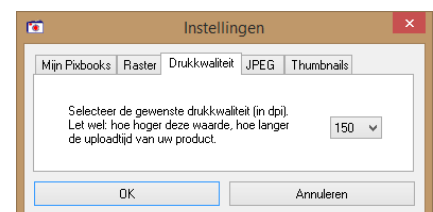

paginaopmaak voorgesteld waarbij je het aantal foto's per pagina bepaalt alsook de rangschikking per blad.

Ga nu naar "**Instellingen > Drukkwaliteit**" en kies de gewenste resolutie. Hoe hoger het aantal ppi hoe scherper de afdruk zal zijn. Voor grote foto's volstaat dikwijls een lagere resolutie. Je kan deze waarde steeds naar wens

aanpassen.

Bepaal de stijl van het fotoboek (de vorm en het aantal foto's per blad).

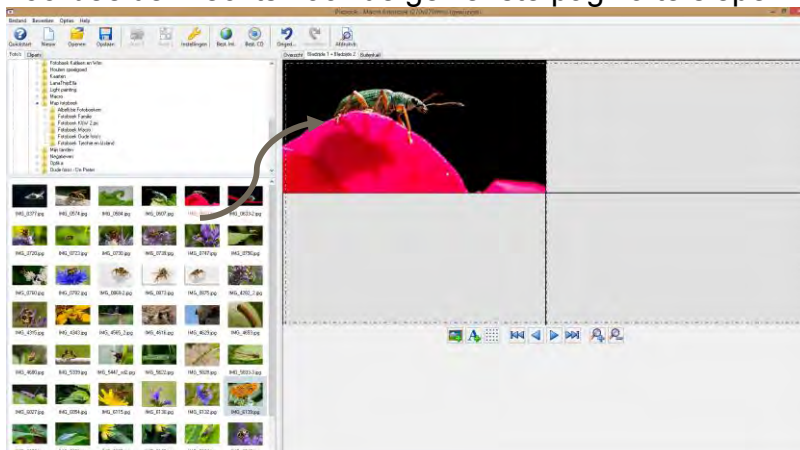

OPTIKA - Zwijndrecht

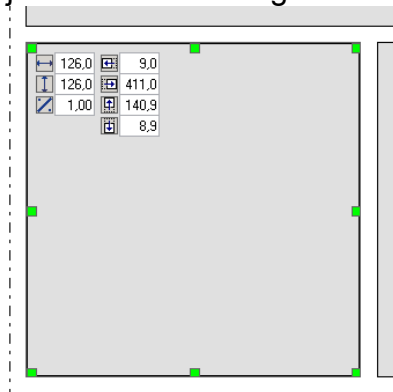
Kies een stijl met het aantal foto's dat je gemiddeld per pagina wenst, bijvoorbeeld 4. Alle bladzijden worden nu van deze stijl voorzien. Vervolgens wordt gevraagd naar een achtergrond, dit kan je best annuleren omdat je de achtergrond beter kan kiezen wanneer de foto's reeds geplaatst zijn. Je kan nu kiezen tussen de vensters **“Overzicht”**, **“Bladzijde”** en **“Buitenkaft”**.

Wanneer je kiest voor **“Overzicht”** kan je de paginaopmaak aanpassen door de voorbeelden rechts naar de gewenste pagina te slepen.

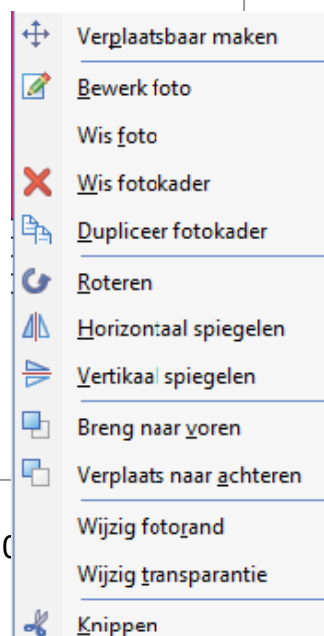
Kies nu **“Bladzijde 1 + Bladzijde 2”** (of een ander paar), dan zie je de pagina (2 bladzijden) groot afgebeeld en kan je foto's slepen naar één van de fotokaders. Wanneer je dubbelklikt op een fotokader verschijnen er groene “greepjes” waarmee je het fotokader in grootte en positie kan aanpassen.

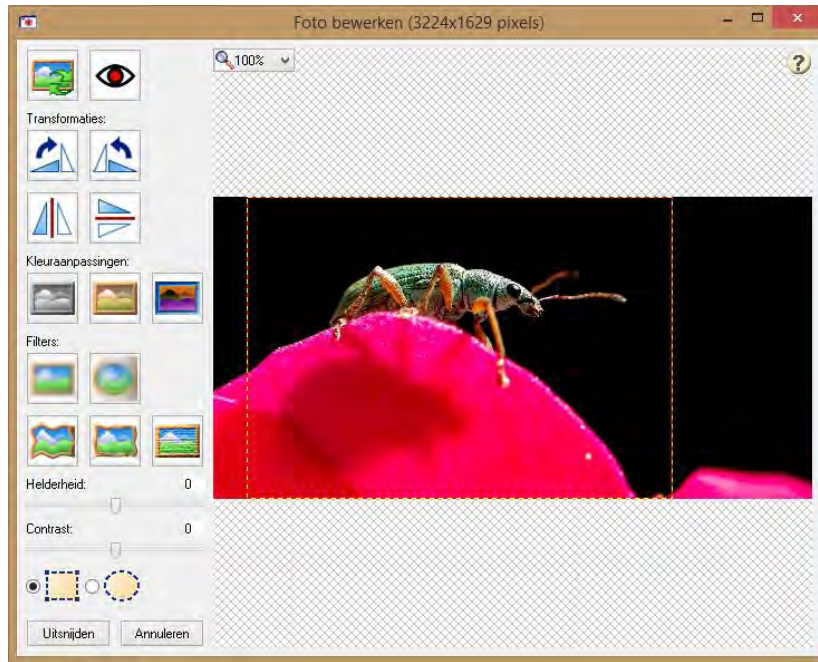
Wanneer je het juiste formaat hebt gekozen moet je terug dubbelklikken, de greepjes verdwijnen dan terug.

Wanneer je het fotokader hebt aan gepast, zal de foto waarschijnlijk moeten worden uitgesneden zodat het fotokader mooi wordt gevuld met de foto. Zet de cursor op de foto, klik met de rechter muisknop en kies **“Bewerk foto”**.

Nu kan je de foto naar wens uitsnijden.

OPTIKA - Zwijndrecht

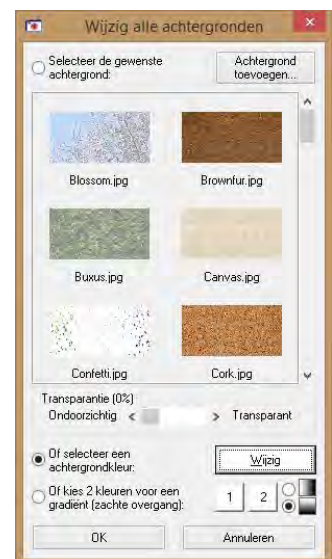

Naast foto's bewerken kan je nu ook foto's of fotokaders wissen, roteren, spiegelen of dupliceren en een fotorand toevoegen.

Zet de cursor op de achtergrond, klik met de rechtermuisknop en kies "Wijzig achtergrond".

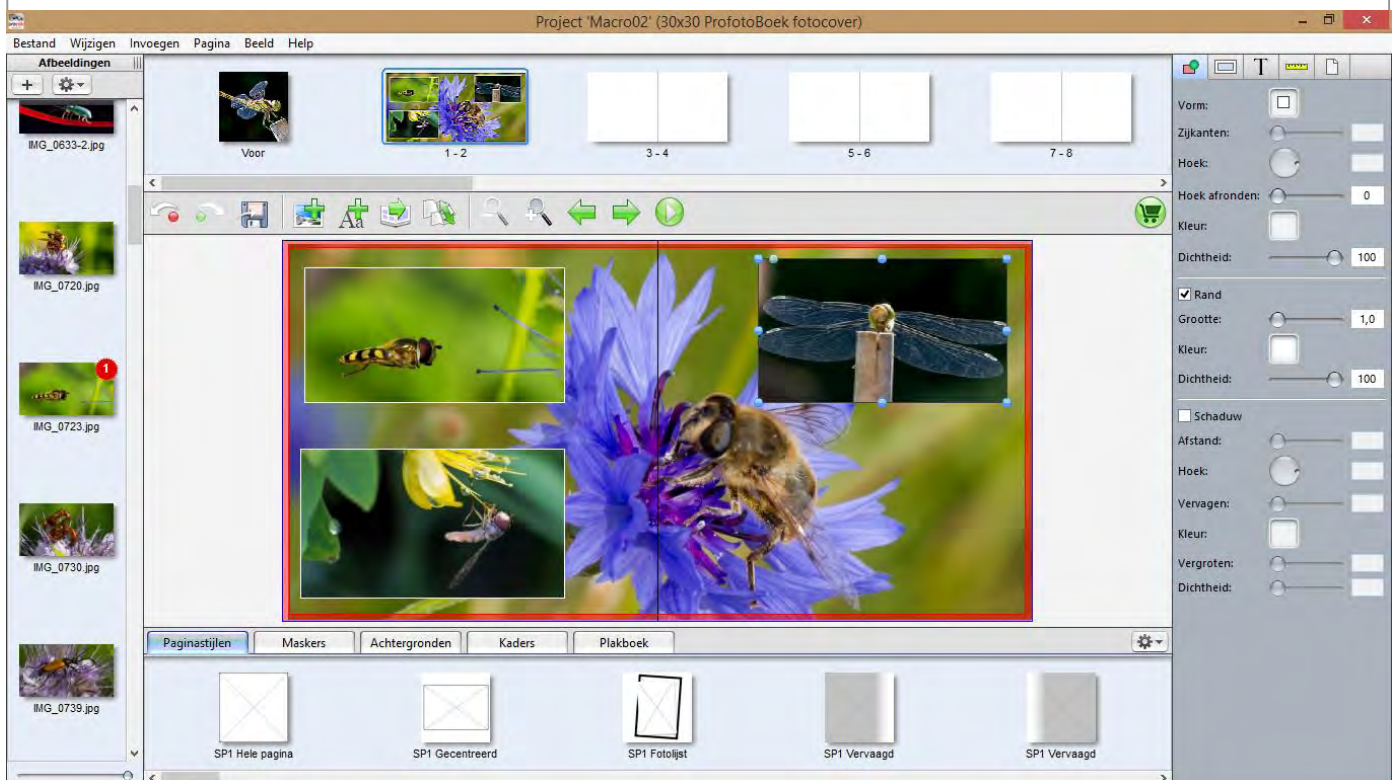
Hiermee kan je een achtergrond kiezen, hetzij één van de vooraf gemaakte achtergronden, een vaste kleur of een eigen foto.

Kies je "**Buitenkaft**", dan kan je de buitenkaft opmaken.

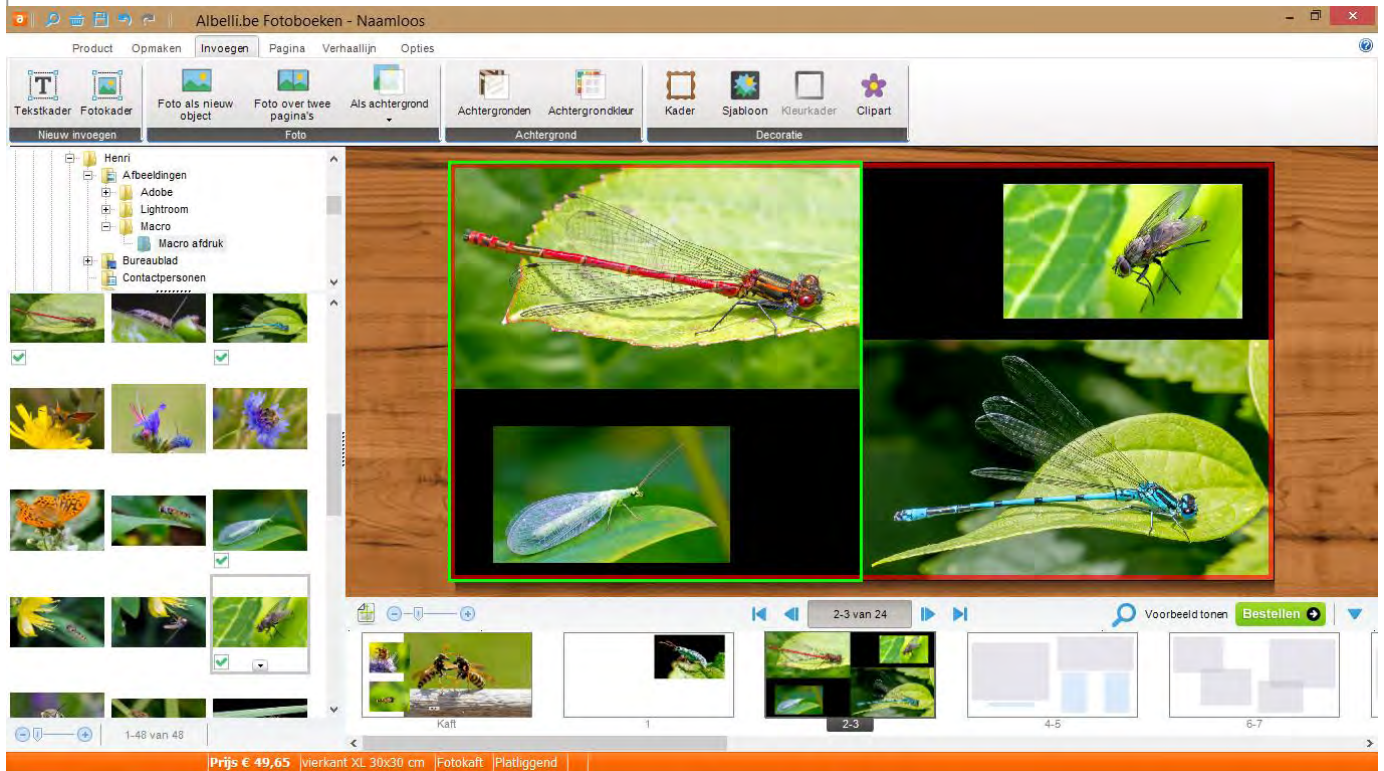

OPTIKA - Zwijndrecht

6.2. Profotonet (<http://www.profotonet.nl/>)

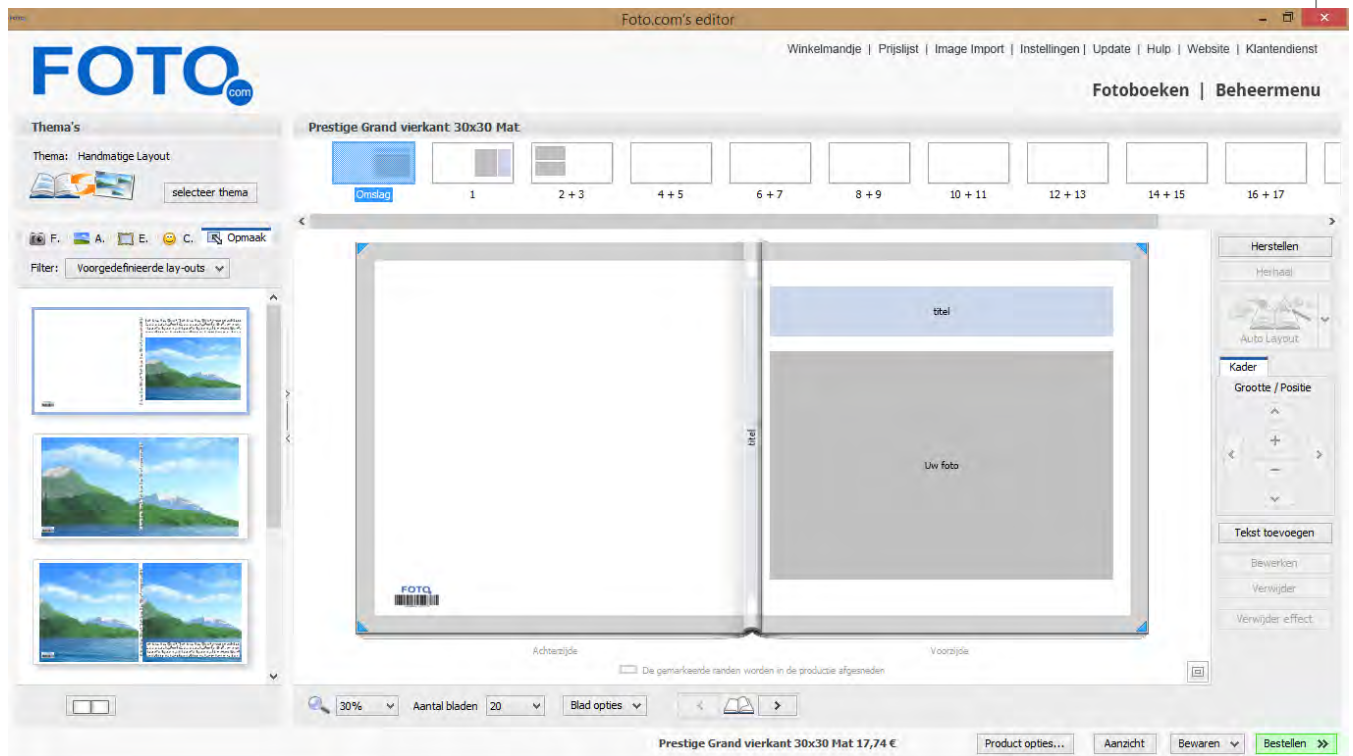

6.3. Albelli (<http://www.albelli.be/nl/>)

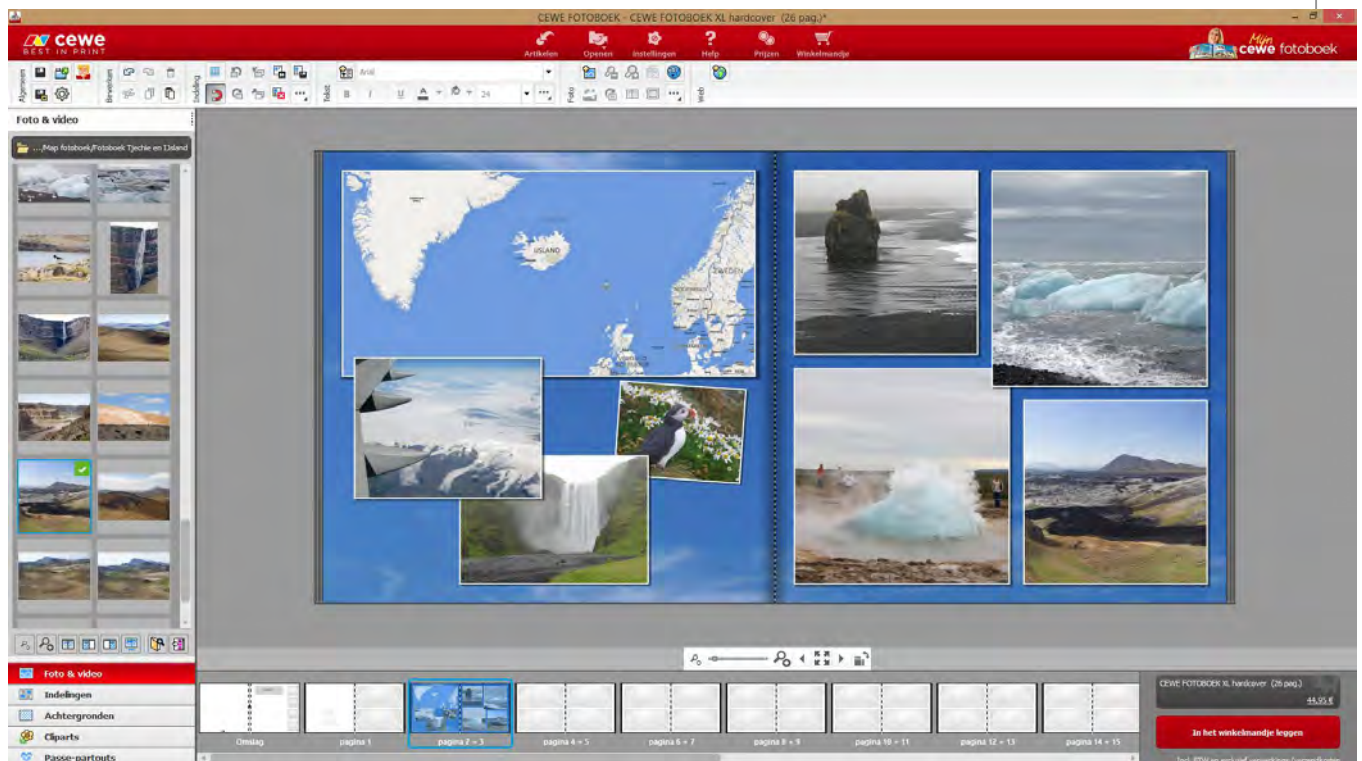

OPTIKA - Zwijndrecht

6.4. Foto.com (<http://be.foto.com/nl>)

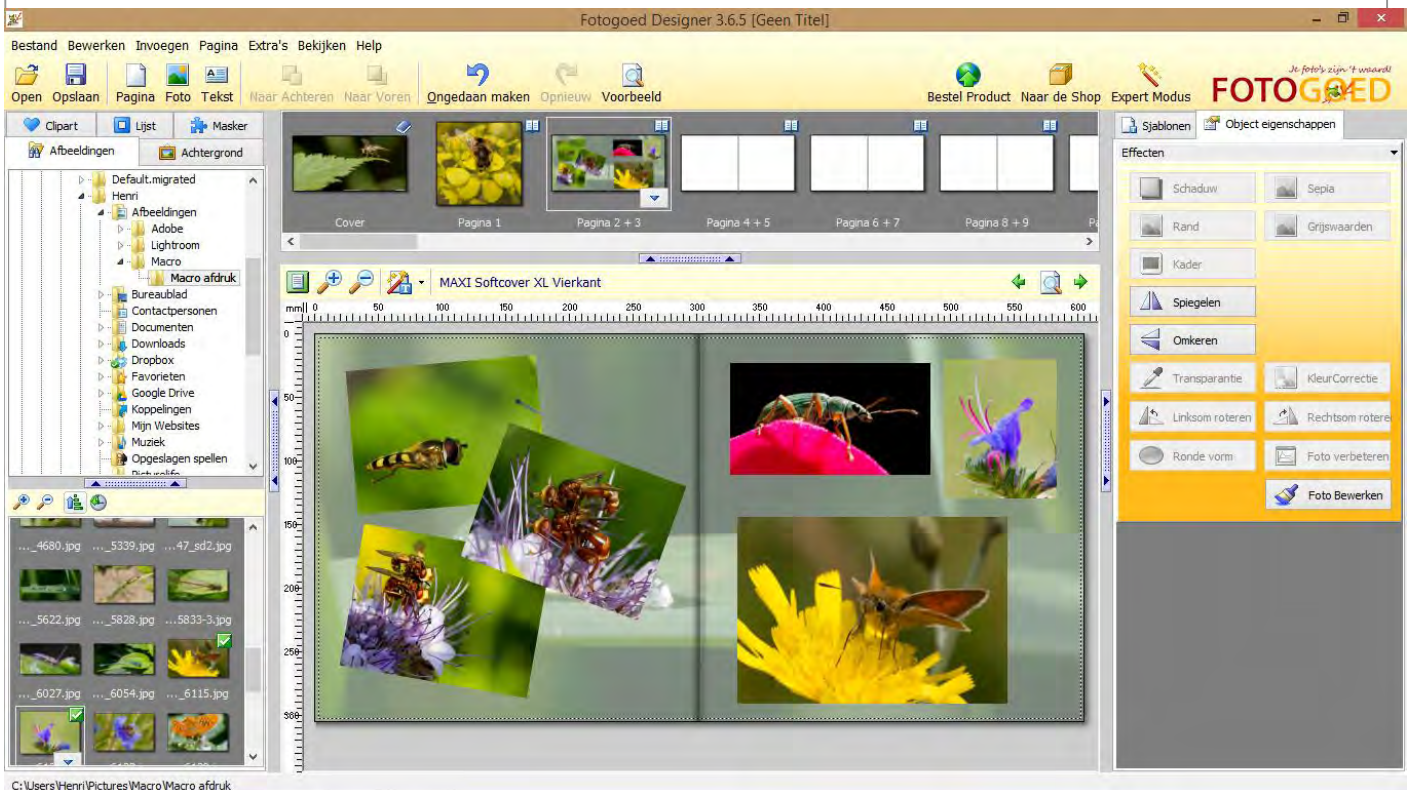

6.5. CeWe (<http://www.cewe-fotoboek.be>)

OPTIKA - Zwijndrecht

6.6. Fotogoed (<http://fotogoed.be/>)

OPTIKA alle rechten voorbehouden

Tenslotte nog een (onvolledige) lijst van
afdrukcentrales

(klik op de naam om naar de website te gaan)

[Albelli](#)

[MyPhotofun](#)

[Big Freddy](#)

[Photobox](#)

[Bingy](#)

[Pixum](#)

[Blokker](#)

[Smartphoto](#)

[Blurb](#)

[TicTac Photo](#)

[Bol.com](#)

[Webprint](#)

[CeWe](#)

[Yoursurprise](#)

[Foto.com](#)

[Fotoalbum.nl](#)

[Fotofabriek](#)

[Fotogoed](#)

[HEMA](#)